

ПРОБЛЕМА УМОВИХ НЕДУГ

Про умови недуги пишеться і говориться згадано розмір-но мало. Нервові і душевні недуги — це ті дні найпри-кріші проблеми багатьох на-родів, між ними й американ-ського. І, як це звичайно бу-ває, саме тому, що вони при-кри, люди уникають говорити про них. Однак, замале ос-відомлення мас щодо самої проблеми з головною причи-ною, чому з замало засобів, щоб успішно й радикально поборювати лихо. Розбурха-ня в публічній думці пробле-ми боротьби з молодечою зло-чинністю напевне приведе до реформи кримінального законодав-ства щодо малолітніх, до ре-форми домашнього, позаш-кільного виховання і змі-ни у підході до питання ви-ховання в народних і серед-ніх школах ЗДА. А спонула-ризування фактичних даних про стан умови недуг в Аме-риці приведе напевне до того, що для боротьби з ними бу-де розгорнена не менша кам-панія, як в боротьбі з недуг-ами дитячого параличу чи пієтрика, у висліді якої творя-ться величезні фонди для дослідних студій.

Тим часом, за браком по-трібних засобів для поборю-вання психічних недуг — профілактикою, терапією і хірургією — вони ширяться і набирають більших розмірів. У шпиталях для умових недуг в ЗДА перебуває тепер круг-ло 750,000 пацієнтів. Це — більше, як шпитальних хво-рих на всі інші недуги, раз-ом узяти! Проте, фахівці об-раховують, що з цих 750,000 осіб, які вимагали б клінічного лікування, а не мають його через брак при-міщення. Ті ж фахівці твер-дять, що кругло сім мільйонів осіб у ЗДА, потребують б поради й опіки, щоб прийти зовсім до психічної рівноваги й позбутися не-безпечних нахилів чи почат-кових симптомів хвороби. Ме-дицина зробила в ділянці вивчення психічних недуг великий поступ. Коло 45% па-цієнтів у державних шпита-лях для умових недуг вищо-куються цілком, або в такій мірі, що вже не потребують клінічного лікування. Фахі-вці твердять, що коли б усі існуючі шпиталі були виві-нувані так, як найкращі з

3 ДІЯЛЬНОСТІ ПРЕДСТАВНИЦТВА

У. Н. РАДИ В ЗДА

КОМУНІКАТ ПРЕДСТАВНИЦТВА В. О. У. Н. РАДИ В ЗДА

РОЗМОВИ Д-РА ВІТВИЦЬКОГО У ВАШИНГТОНІ

В часі свого останнього побу-ту у Вашингтоні від 29 березня до 1 квітня (т. р. д-р Ст. Віт-вицький мав нагоду позу-лятиши політичних зустрічей відбутися розмови з сенато-ром Джонсоном, лідером сенат-ської більшості, з сенатором Ноллендом, лідером сенатської республіканської групи, сен. Вайлі і сен. Мартіном з Пен-сильванії. У своїх розмовах з названими сенаторами д-р Ст. Вітвицький мав змогу обгово-рити низку актуальних україн-ських політичних питань. Серед них, між іншим, була порушена

розмірно невеликих просто-рах; недоліки великоміської жити, відірваного від при-роди; розквітання установи родини в умовах заробіт-ної праці її членів у різних фахах і різних місцях; мож-ливість дізнати за гроші все, чого душа зажагне, та мож-ливість розмірно легко за-здобити гроші при величезній кількості існуючих варіантів, — все це сприяє творенню тієї похилої площі, на якій опиняються людські душі. Ясно, що американський Схід з його накопиченням проми-слових закладів і багатоміль-йоновими людськими купе-ченнями виявляє найбільший відсоток осіб духово звиче-ної і умових недуг.

Очевидно, що понад 160-мільйонний американський на-рід загрожує фізично і псі-хічно здоров'ю, щоб йому могла поважно загрозувати будь-яка одна недуга. Зложе-ний із різних рас і націй, з постійним допливом своєї крові, американський нарід це дуже молодий і це дуже-дуже далекий від проявів де-каденції. Найкращим доказом цього є факт, що серед умов-них недуг в ЗДА мінімальний відсоток спадково хворих. Це — набувана недуга, най-кращий прояв цивілізацій-ного перестрою. І саме тому це така цікава суспільна проблема і саме тому ця проблема можна позитивно розв'язати. Якщо держава і громадянство широко розго-рують боротьбу з цим лихом, то нема найменшого сумні-ву, що воно зникне, не пересту-пивши тих розмірів, як вони є в інших народів світу.

ПРИЗНАЧЕННЯ ГЕН. О. ЗАГРОДСЬКОГО

Своїм листом з дня 12 берез-ня т. р. д-р Ст. Вітвицький по-лишив генерала Олександра Загродського на становищі ше-фів канцелярії президента Ук-раїнської Народної Республіки в екзилі. У своєму листі д-р Ст. Вітвицький підкреслює заслу-ги й відданість ген. О. Загрод-ського українській державній справі.

НЕМА ДВОХ ТАВОРИ МОСКОВСЬКОГО БОЛЬШЕВИЗМУ

Лист Виконкому Органу УНРади до державного секретаря Дж. Ф. Доллеса.

У записку з промовою, яку державний секретар Дж. Ф. Доллес вголосив на бенкеті Форей Поліс Асоційейшн 16 лютого т. р. Виконаний Орган Української Народної Ради виставив до Дж. Ф. Доллеса лист, у якому викладено деякіх тверджень Доллеса та при-гадувало інших, промовчан-ням, фактів з протомовчів-дієвності.

У тому листі оспорилося твердження Доллеса про дві течії серед теперішніх можливо-владців Кремлю. Мовляв (го-ворив Доллес), одна група має на оці добробут і велич Совєт-ського Союзу та його народів, друга вважає Совєтський Союз та його потугу інструментом міжнародного комунізму і за-робом для опанування світу. До-ллес заявив свою симпатію ті-й групі, до першої течії, з якою могло б діяти до „практичних домогівень“, як із новою Ро-сією. Виконаний Орган УНРа-ди, з призначенням висловлю-ється про знання Доллесом від-носин на Сході Європи та зо-крема про його цілком правиль-ні попередні вислови про Ук-раїну (в книжці „The or Vor“) та призначення, що Державний Департамент також напри-ямі допомоги Американського К-гу для боротьби з „більшевизмом старався апрозирати істоту змагань неросійських погра-ляних народів, заперечує проте тезу про існування таких двох течій в сучасному московському більшевизмі, як їх назвав Доллес. „Давня царська Росія, як це заявив свого часу Ваш попередник, пан Ачісон, поста-ла шляхом завоювання чужих країн. Як усякий імперіаліст, так і СССР, притаманна для її безпеки — тенденція до даль-шого завоювання. Цією релігією було продиктовано опанування СС-СР-ом Центральної Європи. Ці завдання поширення совєт-ської імперії більшовики про-довжують далі...“ Далі оспо-рюється висказування Дол-лесом термінологію „Росія“ й „російський“ в розумінні те-перішнього СССР і різних на-родів, що його зазначають. Зо-крема оспорилося тверджен-ня виконаного Органу УНРа-ди звертати увагу на плинність тактики Сов. Союзу, що ним керує російський більшевиз-м, з особливим використанням національних рухів і національних моментів. Кре-мльські володарі мусять раху-ватися з неросійськими на-ціональними силами. Зокре-ма Кремль старався позискати собі синіяті українських мас різними жемами. „Українська нація, відокремлена від усяких „іно-земних впливів“ та таких „бо-льшевистських заходів“. Украї-ня не буде теж підтримувати ніякої „нової Росії“ і це відомо також до всіх не-російських народів. „Віра тих

3 ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

Нью Йорк, Н. Й.

Збори ЛМКлюбу

Загальні збори Літературно-Мистецького Клубу в Нью Йор-ку відбулися 26 березня т. р. Всі формальності таких зборів, як звітні Управи і Контрольної Комісії, їх схвалення і т. п. — менше цікаві для суспільства. За те воно напевно хотіло б більше довідатися і повинно б більше знати про значення, розвиток і дальші плани ЛМК-Клубу.

Не з прибиранням, а тільки з твердженнями фактичного ста-ну, що ЛМККлуб у Нью Йорку є найбільш сьогідні об'єднан-ня українських мистців у віль-ному світі. Секції ЛМККлубу репрезентують усі галузі мис-тецтва і публіцистики: — мис-тецтво слова, образотворче мис-тецтво і музику з співом.

Образотворчі вистави влаш-товували ЛМККлубом (іх відбу-лося 2 загальні і 5 індивідуаль-них і тепер організується нова) дають своїй і чужій публіці пе-регляд творчої праці майже всіх українських мистців поза Україною. Опріч відомих май-стрів — членів чи прихильників ЛМККлубу, — ті виставки включають твори мистців сві-тової слави, як Ол. Архипенко, О. Грициченко, М. Кричевський.

Літературно-мистецький арма-рій (іх відбулося вже 6, в квітні має відбутися сьомий) галу-зі репрезентативності літерату-ри, окрема мистецька оди-ниця. Ця одиниця мистецького керівника „Кобзаря“ й цих концертів, д-ра Антона Руд-ницького організувала у Філа-дельфії Українська Фільгар-монійна Оркестра, як само-стійна, окрема мистецька оди-ниця. Ця оркестра, музичним керівником і диригентом якої є д-р Антін Рудницький, об'єднує багатьох українських музик у Філадельфії, які грають на ор-кестрових інструментах, вклю-чно з такими нашими передови-ми скрипальми-солістами, як Яро Мигасюк, Оксана Сімонович і Петро Прус.

На основних зборах Укра-їнської Фільгармонійної Орке-стри прийняв представники Філі УСК, інж. Іван Харамбука і П. Генгалю, висловили велику ра-дість з приводу постанови такої незвичайно важливої мистець-кої і громадської організації, та прирекли їй всяку допомогу і підтримку Філадельфійської Філі УСК. Голова хору „Коб-зар“, п. Юрій Гаврилів, прилу-чився до висловів радості і привітав новозасновану украї-нську оркестру, як братню ор-ганізацію, з якою „Кобзар“ буде працювати внаслідок велич-ного ступеня взаємності і яка напевно стане важливим чини-ком в ширшій українській культурі в Америці.

Мистецьким керівником і ди-ригентом Української Фільгар-монійної Оркестри одностайно обрано д-ра А. Рудницького; до Управи обрано пп. Ізидора Жиллавого, Оксану Мариник і Зенона Ціпка. Одностайно ух-валено, що перший інвагурацій-ний концерт Української Філь-гармонійної Оркестри (смично-ва група) відбудеться ще цьо-го сезону, а саме в неділю 8 травня т. р. в залі Клубу Го-рожан у Філадельфії. (Оп.)

ПРОХАННЯ

Хто може подати мені короткі спогади або біографічні дані про композитора д-ра Ярослава Лопатинського? OSYP ZALESKYJ 283 Filmore Ave., Balfallo 6, N. Y.

УВАГА!

Філадельфія, Честер, Трентон, Ньюарк, Нью Йорк та околиці. ОБ'ЄДНАННЯ Б. ВОЯКІВ УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ, БРАТСТВО КОЛ. ВО-ЯКІВ І. УД УНА І ТОВАРИСТВО Б. ВОЯКІВ УПА Відділи та Станції у Філадельфії

УВАГА!

В СУБОТУ, 30-го КВІТНЯ 1955 Р. в репрезентативних бальних залах міста Філадельфії Town Hall НА РОЗІ ВУЛИЦЬ БРОД І РАПС.

ВЕЛИКІ ВОЯЦЬКІ ВЕЧЕРНИЦІ

на які щиро запрошують все Українське Громадянство та всю воляцьку родину. Забув вестимуть: Овип Головацький і Мислав Прончак. — Багата і цікава про-грама вечора. — Вибір Королеви Весни. — До танку гратиме відомо джазова оркестра В. БОСОГО в складі 10 музик. — Власний і знаменитий буфет в заряді Вп. Пань. ПОЧАТОК О 8:30. — ВСТУП \$2.50. ПОВАЖАННЯ СТРИГ ТЕМНИЙ. Забавний Комітет.

Громадяни! Громадянки!

ДО 15 ТРАВНЯ Ц.Р. ВІДРОЧЕНО

ЗАКІНЧЕННЯ ЦІЛОВОГО РОКУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

ВСІ ВИКОРИСТАЙТЕ ЦЕЙ ЧАС ДЛЯ НАДІСЛКИ ВАШОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ДАТКУ ЗА 1954 РІК. UKRAINIAN CONGRESS COMMITTEE OF AMERICA P. O. Box 721 Church St. Sta., New York 7, N. Y.

ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ Д-РА МИШУГИ

СКЛАДАЮЧИ, ЗАМІСТЬ КВІТІВ НА НОГО МОГИЛУ, ПОЖЕРТВИ НА НАРОДНІ ЦІЛІ

СПИСОК Ч. 5.

Згідно з останньою волею с. п. д-ра Луки Мишуги, проголо-шено, що замість квітів на його могилу можна скласти відпо-відні пожертви на поодинокі народні цілі. Всі пожертви будуть розділені на такі цілі, які бажали собі жертводавці, а хто від-носно цього не висловив жадного бажання, тоді виконавці волі Покийного призначать непризначені на жадну спеціальну ціль фонди на таку ціль, яка, в їхньому найкращому переконанні, найбільше відповідала б волі і побажанням Покийного чи була б відповідним вшануванням його пам'яті.

Н. Данильченко	\$25.00	М. Черлинка	2.00
Степан Гладкий	10.00	Марія Мехід	1.00
Відділ 206 УНІС	10.00	Петро Іванюка	1.00
Зоя Маркович	5.00	Андрій Віхорек	1.00
Григорій Лелуш	5.00	Ник Дяку	1.00
Д-р Сана Никсфорик	5.00	Лен Казань	1.00
Микола Близняк	5.00	Михайло Левица	1.00
Павло Стадник	2.00	Посп Гельмер	1.00
Марта Нарачук	2.00	Михайло Коренда	1.00
Іван Любінський	2.00		

П. С.

Філадельфія, Па.

Постала Українська Фільгар-монійна Оркестра

УВАГА! Кемпбел, Понгстаан, Стродерс, Огайо й околиці! ТОВАРИСТВО „СОКІЛ“, ВІДДІЛ 218 У. Н. СОЮЗУ в Кемпбел, Огайо — влаштовує

ЮВІЛЕЙНЕ СВЯТО

З НАГОДИ СВОГО 45-ЛІТНЬОГО ІСНУВАННЯ. Св'ято це відбудеться

В НЕДІЛЮ, 1-го ТРАВНЯ (MAY) 1955

в залі Українського Народного Дому, 165 Gordon Avenue, в Кемпбел, Огайо. — Початок о год. 5-й попол.

Багата і цікава програма. Головна бесідація в-Гено-вефа Жеребник з Акрон, О., заст. Гол. Пресидента УНСО-у. — По програмі забави з танками. Гратиме знана ор-кестра Братів Земків. — Вступ 1 долар.

Уряд 218-го Відд. УНСОу сердечно запрошує всіх членів Відділу 218 а також братів Відділи УНСОу з Кемпбелу, Понгстаану й околиці, їх Уряд і Членів та все Українське Громадянство взяти участь в цій Св'яті. В цю саму неділю, 1-го травня (May 1st) 1955, відбудеться в обох українських Церквах, по Богослужіннях, Панахиди за спокій душ померлих членів нашого Відділу. Управа 218 Відділу УНСОу.

Пластприят в Нью Йорку

— влаштовує —

ТРАДИЦІЙНЕ СВЯЧЕНЕ

в неділю, 8-го травня 1955 р. о годині 4-й пополудні. в CHATEAU GARDENS 105 Густон Стріт.

В мистецькій програмі виступ Пластової Молоді під проводом п. сен. Е. Гойдин та п. сен. Р. Петріні.

— та — ХОР „МОЛОДА ДУМКА“.

Дохід на виступ неземновидів на Пластовий Табір. • Вступи в передпродажу в АРЦІ й ЕКО. •

НОВЕ ВИДАННЯ ДЛЯ НАШИХ НАЙМЕНШИХ: „ВІТРОВОГО БАТЬКА ТОРБА“

українські народні казки з чудовими ілюстраціями О. Кульчицької на кожній сторінці.

Великий шрифт, багате оформлення. Ціна \$1.50.

Замовляти: SVOBODA, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J.

Т-во Українських Інженерів та Українське Лікарське Т-во в Америці

— влаштовує —

ВЕСНЯНИЙ РАВТ

В СУБОТУ, ДНЯ 14-го ТРАВНЯ 1955 Р.

в двох залах УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ при 142 — 2nd Avenue, New York, N. Y.

Оркестра В. БОСОГО та Квартет ГУМЕННОГО.

Буфет в заряді Вп. Пань. Початок о год. 9-й вечора. В справі запрошень і столиків зголошуватися до инж. Я. Гузара, Ukrainian National Home, 142 — 2nd Ave., New York City. Tel. GR 3-5289.

► Стрий візитовий. — Вступ за запрошеннями.

Увага! НАЙНОВІША КАРТА УКРАЇНИ Увага!

Вне появилась у продажу (в кількох красках)

КАРТА ЗЕМЕЛЬ УКРАЇНИ

в її теперішніх політичних границях найновіших часів (І ЧАСТИННО ЕТНОГРАФІЧНИХ)

В АНГЛІСЬКІЙ МОВІ З ВІДПОВІДНИМИ ЗАВВАГАМИ проф. Льва ДОБРЯНСЬКОГО

(Джорджтаун Університет) Президента Українського Конгресового Комітету Америки.

Величина карти 29x42 інчів.

Поверх 3,000 більших і менших місцевостей Східної України, Волині, Галичини, Полісся, Буковини, Карпатської України й інших частин України, залізниця, ріки, озера, гори. ЦІНА КАРТИ ТІЛЬКИ \$1.00 В ОКРЕМІЙ ОБГОРТЦІ БЕЗ ПЕРЕСІЛКИ • З ПЕРЕСІЛКОЮ \$1.15.

Замовлення слати на адресу її видавця: ЛІГІ АМЕРИКАНЦІВ УКРАЇНСЬКОГО ПОХОДЖЕННЯ В ШІКАГО

LEAGUE OF AMERICANS OF UKRAINIAN DESCENT, INC. 2247 West Rice Street. • Chicago 22, Illinois (де можна її також набувати.)

ФІЛАДЕЛФІЯ

НЕДІЛЯ, 8-го ТРАВНЯ

ЗАЛІ КЛУБУ ГОРОЖАН

ГОД. 8-ма ВЕЧОРОМ.

ПЕРШИЙ РАЗ В АМЕРИЦІ

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКА ФІЛЬГАРМОНІНА ОРКЕСТРА

ДИРИГЕНТ: Д-Р АНТІН РУДНИЦЬКИЙ

при співучасті

ХОРУ „КОБ ЗАР“

з солісткою В. ЦЕГЕЛЬСЬКОЮ

• БІЛЕТИ В „БАЗАРІ“ •

